

28.2.2022

Kainuun hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin
VATE

Kainuun soten selvitys hyvinvointialueen valmistelun edellyttämistä välttämättömistä tiedoista

(Valmistelijat: kuntayhtymän johtaja Ahopelto Maire, hallintojohtaja Huttunen Anu,
hankintasuunnittelija Kemppainen Merja ja johdon sihteeri Hälinen Elina)

Kainuun hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin on tehnyt selvityspyyntöpäätöksen 14.12.2021 § 99, jonka mukaisesti valmistelutoimielin pyytää Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä (Kainuun sote) ja sen jäsenkunnilta hyvinvointialuevalmistelun edellyttämiä välttämättömiä tietoja. Kainuun soten yhtymähallitus valtuutti 26.1.2022 § 14 kuntayhtymän johtajan allekirjoittamaan annettavan selvityksen.

Tämä selvitys perustuu sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanoon ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamiseen (voimaansaattolaki) koskevan lain seuraaviin säännöksiin:

Sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien siirtäminen hyvinvointialueille 20 §

Erikoissairaanhoitolain 7 §:ssä mainittujen sairaanhoitopiirien kuntayhtymät sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityishuoltopiirit siirretään varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun kuntayhtymän varat, velat ja sitoumukset liitetään siihen hyvinvointialueeseen, jonka alueeseen kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat. Jos kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat useampaan hyvinvointialueeseen, varat, velat ja sitoumukset on jaettava hyvinvointialueiden välillä jäsenkuntien omistussuhteiden suhteessa, paitsi jos varojen, velkojen ja sitoumusten siirrot olisivat hyvinvointialueiden taloudelliseen kantokykyyn nähden vähäisiä. Hyvinvointialueet voivat sopia varojen, velkojen ja sitoumusten jakamisesta myös toisin.

28.2.2022

Jos kuntayhtymä on perussopimuksensa mukaan huolehtinut muistakin kuin hyvinvointialueelle siirtyvistä tehtävistä, jäsenkuntien on järjesteltävä toiminta näiden tehtävien osalta uudelleen vuoden 2022 loppuun mennessä.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, hyvinvointialueella ja 1 momentissa tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenkunnilla on oikeus sopia kuntayhtymien maaomaisuuden siirtymisestä myös toisin. Tällöinkin hyvinvointialueen järjestämisvastuulle siirtyvän toiminnan edellyttämään rakennusomaisuuteen sitoutuvan kuntayhtymän maaomaisuuden tulee siirtyä hyvinvointialueelle.

Selvitys sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista 21 §

Edellä 20 §:ssä tarkoitettujen sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien on tehtävä viimeistään 28 päivänä helmikuuta 2022 hyvinvointialueelle selvitys:

- 1) kuntayhtymän omaisuudesta;
- 2) hyvinvointialueen vastuulle siirtyvistä veloista ja muista sitoumuksista, vastuista ja sopimuksista; sekä
- 3) sellaisista olennaisissa omaisuuserissä, sopimuksissa ja vastuissa tapahtuneista ja tiedossa olevista muutoksista sekä toiminnallisista ja taloudellisista riskeistä, jotka eivät ilmene viimeisimmästä tilinpäätöksestä tai konsernitilinpäätöksestä.

Hyvinvointialueella on oikeus saada käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisätietoja ja asiakirjoja.

Kunnan järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilat 22 §

Kunnan järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilat

Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat toimitilat siirtyvät hyvinvointialueen hallintaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Hyvinvointialue ja kunta tekevät toimitilojen hallinnasta vuokrasopimuksen siten, että se on voimassa ainakin 31 päivään joulukuuta 2025 asti. Hyvinvointialueella on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloaikaa yhdellä vuodella ilmoittamalla siitä kunnalle viimeistään 12 kuukautta ennen vuokrasopimuksen voimassaoloajan päättymistä.

28.2.2022

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa vuokrasopimuksessa sovitun vuokran on katettava vuokrasopimuksen kohteena olevaan toimitilaan liittyvät kohtuulliset pääoma- ja ylläpitokustannukset. Tarkempia säännöksiä vuokran määräytymisestä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Hyvinvointialue ja kunta voivat sopia 1 momentissa tarkoitettujen toimitilojen hallinnasta sekä toimitilojen hallintaa koskevien vuokrasopimusten voimassaolosta myös toisin kuin tässä pykälässä säädetään.

Kunnan järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä olevan irtaimen omaisuuden siirtyminen hyvinvointialueelle 23 §

Hyvinvointialueelle siirtyvät 1 päivänä tammikuuta 2023 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Hyvinvointialueelle eivät kuitenkaan siirry osakeyhtiöiden osakkeet 2 momentissa tarkoitettuja osakkeita lukuun ottamatta.

Hyvinvointialueelle siirtyvät sellaisen osakeyhtiön osakkeet, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten, jos osakeyhtiön tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveystalvelujen tuottaminen.

Edellä 1 ja 2 momentista poiketen hyvinvointialueelle ei siirry sellainen kunnan omistama irtaimisto ja osakkeet, jotka kunta omistaa työterveyshuoltolaissa (1383/2001) säädettyjen velvoitteidensa täyttämiseksi.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen osakkeiden siirtymistä lukuun ottamatta kunta ja hyvinvointialue voivat sopia irtaimen omaisuuden siirtymisestä myös toisin kuin 1 momentissa säädetään.

Kunnan järjestämän sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka 24 §

Hyvinvointialueelle siirtyy 1 päivänä tammikuuta 2023 kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen sekä opiskeluhoollon henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka.

Kuntaa sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen hyvinvointialueelle 25 §

28.2.2022

Hyvinvointialueelle siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset 1 päivästä tammikuuta 2023, jolleivät hyvinvointialue ja kunta toisin sovi. Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunta tekee 26 §:ssä tarkoitetussa selvityksessä esityksen sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen hyvinvointialueelle eivät kuitenkaan, jolleivät hyvinvointialue ja kunta toisin sovi, siirry:

- 1) sellaiset toimitilaa koskevat sopimukset, joissa kunta on sitoutunut osoittamaan ostajan tai lunastamaan toimitilan omistukseensa sopimuskauden päätyttyä;
- 2) vahingonkorvausvastuut tai muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta tekee tämän lain vahvistamisen jälkeen, mutta ennen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymistä hyvinvointialueelle.

Jos kunta on toiminut ennen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtoa joko voimassa olevan lainsäädännön tai kuntaa sitovan sopimuksen vastaisesti, kunta vastaa tästä aiheutuvista seuraamuksista.

Jos kunta on antanut 23 §:n 2 momentissa tarkoitetun, sosiaali- ja terveystoimen tuottavan osakeyhtiön puolesta takaussitoumuksen, takausvastuu siirtyy hyvinvointialueelle.

Selvitys kunnasta siirtyvästä omaisuudesta, sopimuksista, vastuista ja kunnalta vuokrattavista toimitiloista 26 §

Kunnan on tehtävä viimeistään 28 päivänä helmikuuta 2022 hyvinvointialueelle selvitys 22, 23 ja 25 §:ssä tarkoitetuista sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista. Lisäksi samassa määräajassa kunnan tulee antaa hyvinvointialueelle arvio 18 §:n nojalla siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja 24 §:n mukaisesta lomapalkkavelasta.

Hyvinvointialue voi pyytää kunnalta käyttöönsä tarpeelliseksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja. Jos hyvinvointialue katsoo, että 1 momentissa tarkoitetun selvityksen mukaan hyvinvointialueen hallintaan siirtyvät toimitilat, irtaimisto ja sopimukset eivät turvaa sosiaali- ja terveystoimen tai pelastustoimen järjestämistä alueella, hyvinvointialueen on neuvoteltava kunnan kanssa.

28.2.2022

Kunnan on täydennettävä 1 momentissa tarkoitettua selvitystä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022, jos 1 momentissa tarkoitetuissa toimitiloissa, siirtyvässä irtaimessa omaisuudessa tai sopimuksissa on tapahtunut olennaisia muutoksia 1 momentissa tarkoitettua selvityksen antamisen jälkeen ja jos hyvinvointialue katsoo selvityksen täydentämisen tarpeelliseksi.

Selvityksen sisällöstä voidaan antaa tarkemmat säännökset valtiovarainministeriön asetuksella.

Kuntaa koskevien säännösten soveltaminen kuntayhtymään 32 §

Muihin kuin 20 §:ssä tarkoitettuihin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä sekä alueen pelastustoimea hoitaviin kuntayhtymiin sovelletaan, mitä kunnasta säädetään 22–26, 28–31 ja 42 §:ssä.

Oheismateriaali:

Omaisuuden ja sopimusten siirto

Lisätietoja asiasta antavat hallintojohtaja Anu Huttunen, puh. 044 777 3006 ja kuntayhtymän johtaja Maire Ahopelto, puh. 044 777 3033 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Kainuun sote päättää:

1. antaa selvityksen voimaantulon 20 §, 21 §, 22 §, 23 §, 24 § ja 25 §:n mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista.
2. antaa voimaantulon 18 § mukaisen arvion siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja 24 §:n mukaisesta lomapalkkavelasta
3. antaa esityksen sopimuksista.
4. varata oikeuden täydentää tätä selvitystä ja antaa 30.6.2022 mennessä lisäselvityksen.
5. todeta, että lopullisesta saantokirjan sisällöstä kuntayhtymä päättää erikseen 30.6.2022 mennessä.

Omaisuuden ja sopimusten siirto

Välilehdet

- Tietoa aineistosta
- Siirtyvät sopimukset
- ICT-sopimukset
- Lääkinnälliset laitteet

28.2.2022

- Vuokrasopimukset
- Kuntayhtymän ja HYVan tehtävät vuokrasopimukset
- Yksilöä koskevat sopimukset
- Henkilöstö ja lomapalkkavelka
- Siirtyvä irtaimisto
- Irtaimistoluettelo
- IPR, luvat yms
- Siirtyvät velat
- Kuntayhtymälle jäävät sopimukset
- Kuntayhtymän ehdotukset HYValle

Lisäksi Kainuun sote toteaa:

Kainuun sote on soveltanut hyvinvointialueelle annettavan selvityksen antamisessa Kuntaliiton laatimaa malliasiakirjaa soveltuvin osin. Selvityksessä on käytetty taloustietojen osalta kuntayhtymän tilinpäätösarviota 2021.

Ympäristöterveydenhuolto

Kainuun kuntien antamisen vastausten perusteella ympäristöterveydenhuolto ei ole siirtymässä hyvinvointialueelle. Sen vuoksi ympäristöterveydenhuollon tiedot eivät sisälly tähän hyvinvointialueelle annettavaan selvitykseen.

Siirtyvät sopimukset

Kainuun sote käyttää Kuntaliiton malliasiakirjan sopimusluokituksen II-vaihtoehtoa. Kainuun soten siirtyvät sopimukset on luokiteltu II-vaihtoehtoon mukaisesti. Siirtyviksi sopimuksiksi esitetään sopimuksia, jotka on tallennettu Kainuun soten sopimusrekisteriin ja jotka ovat voimassa vielä 1.1.2023 lukien.

Palveluiden ostosopimusten kokonaisarvo on 116 782 913,22 € (TP2021).

Myyntisopimusten kokonaisarvo on 18 326 173 €, josta Valtiokonttorin täyskustannuskorvaus on 7 228 731 ja lääkäreiden ja hammaslääkäreiden koulutuskorvaus on 402 934 €. Muut myyntisopimukset sisältyen edellä mainittuun ovat kokonaisarvoltaan 10 694 508 €.

ICT-sopimuksista on luettelo Siirtyvät sopimukset -välilehdellä ja erillinen luettelo ICT-sopimukset-välilehdellä.

Niitä sopimuksia, jotka ovat voimassa vuonna 2022, eivätkä jatku vuonna 2023, ei ole mukana.

28.2.2022

Talous- ja henkilöstöpalveluita koskevien yhteistyösopimusten irtisanominen

Kainuun sote on irtisanonut talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita koskevat yhteistyösopimukset Hyrynsalmen kunnan ja Kainuun Ammattikorkeakoulun kanssa päättymään 31.12.2022. Yhteistyösopimusten mukaan Kainuun sote tuottaa talous- ja henkilöstöpalvelut edellä mainituille sopimusosapuolille vuonna 2022. Sopimusten irtisanomisaika on yksi (1) vuosi. Kainuun sote on käynyt neuvottelut Hyrynsalmen kunnan ja Kajaanin Ammattikorkeakoulun kanssa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluista ennen irtisanomista. Hyvinvointialuelain (611/2021) 131 §:n mukaan hyvinvointialueen hoitaessa 6 §:ssä tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (yhtiöittämisvelvollisuus).

Ateria- ja puhtaanapitopalveluita koskevat yhteistyösopimukset

Kainuun soten yhtymähallitus irtisanoi 15.12.2021 § 428 Kainuun soten ja jäsenkuntien väliset ateria- ja puhtaanapitopalveluiden yhteistyösopimukset päättymään 31.12.2022. Sote- ja pela -uudistukseen liittyvistä lainsäädäntömuutoksista johtuen yhteistyösopimusten mukainen toiminta ei ole enää mahdollista hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa. Tämänhetkisen tiedon mukaan hyvinvointialuelain (611/2021) 131 §:n mukaan hyvinvointialueen hoitaessa 6 §:ssä tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (yhtiöittämisvelvollisuus). Mikäli lainsäädännön voimaantuloon tulee siirtymäaika tai säädäntöä muutoin muutetaan edellä mainituilta osin, voidaan yhteistyön jatkumista arvioida uudelleen.

Jäsenkuntien kilpailuttamat palvelut

Kainuun soten jäsenkunnat ovat kilpailuttaneet joitakin palveluita kuntayhtymälle. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi ateriakuljetuspalvelut. Näiden hankintasopimusten voimassaolo 1.1.2023 lukien tulee selvittää ja arvioida hyvinvointialueen tarve kilpailuttaa kyseiset palvelut. Kainuun soten jäsenkunnat antavat omat selvityksensä siirtävistä sopimuksista.

Toimitiloja koskevat vuokrasopimukset

Toimitiloja koskeva vuokrasopimusten luettelo on otettu Kainuun soten käyttämästä Modulo-tilatietojärjestelmästä. Järjestelmää on rakennettu Maakuntien tilakeskuksen kanssa yhteistyössä edellisestä sote-uudistuksen valmistelusta saakka. Järjestelmään on tallennettu kaikki Kainuun soten käyttämät toimitilat

28.2.2022

(omistus/vuokra). Kainuun soten ja Kainuun Pelastuslaitoksen Modulo-tietokannat muodostavat jatkossa Kainuun hyvinvointialueen Modulo-tietokannan.

Irtaimisto

Kainuun soten irtaimiston tasearvo tilinpäätöksessä 2021 on yhteensä 13.084.745 M€. Irtaimistosta on tiedot erikseen eri välilehdillä. Tiedot tarkentuvat vuoden 2022 aikana.

Hankintasopimukset.

Kainuun sote tulee tekemään hankintojen optiopäätöksiä helmikuussa 2022 sellaisten hankintojen osalta, joissa optiokausi alkaa 1.1.2023 tai jo vuonna 2022 (sopimus voimassa hyvinvointialueen toiminta-aikana). Nämä sopimukset tulevat siirtymään hyvinvointialueelle ja ne ilmoitetaan kuntayhtymän lisäselvityksessä, joka tehdään 30.6.2022 mennessä.

IPR eli aineettomat oikeudet

Tähän kokonaisuuteen on otettu muut pitkävaikutteiset menot pysyvistä vastaavista. Kokonaisarvo on 3 917 202 €.

Osakkeet

Osakkeiden tasearvo on 1 202 273 € (TP 2021). Osakkeiden, joilla ei ole tasearvoa, markkina-arvo on 13 439 €.

Henkilöstömenot

Henkilöstömenojen sivukuluprosentissa on huomioitu lomarahakorvaus.

Maanvuokrasopimukset

Kainuun sotella on maanvuokrasopimus Kajaanin kaupungilta kehitysvammaisten asumisyksiköille Rajamiehentie 4, Kajaani ja Sirkunkuja 4 Kajaani. Lisäksi Kainuun sote on vuokrannut Kainuun keskussairaalan tontin alueelta määräalan Kajaanin Pietarille.

Sopimukset, jotka sisältävät potilas- ja asiakastietoa

Kuntouttava työtoiminta sopimuksia 368 kpl/vuosi. Arviolta voimassa olevia sopimuksia 125 kpl/kk.

Kainuun Työterveys -liikelaitos

Kainuun soten tilinpäätökseen sisältyy Kainuun Työterveys -liikelaitos. Kainuun Työterveys -liikelaitoksen toiminta on siirretty

28.2.2022

yhtiöittämisvelvoitteen myötä Kainuunmeren Työterveys Oy:lle, eikä liikelaitoksella ole enää toimintoja. Tavoitteena on lakkauttaa Kainuun Työterveys -liikelaitos kevään 2022 aikana. Selvitykset tämän osalta tulevat kevään 2022 aikana yhtymähallituksen ja yhtymävaltuuston päätettäväksi erillisinä päätösasioina.

Kainuunmeren Työterveys Oy

Kainuun sote omistaa Kainuunmeren Työterveys Oy:n osakkeista 53,87 % ja Kainuun soten täysjäsenkunnat omistavat loput yhtiön osakkeista. Kainuunmeren Työterveys Oy on omistajiensa In house -yhtiö, joka tuottaa työterveyshuollon palvelut omistajilleen. Kainuunmeren Työterveys Oy:n omistajien kanssa on käyty keskusteluja yhtiön tulevaisuudesta. Omistajien näkemyksenä on, että selvitetään yhtiön omistajuus ennen hyvinvointialueelle siirtymistä.

Kajaani 28.2.2022

Maire Ahopelto
kuntayhtymän johtaja

